Kokkuvõte komisjoni otsusest,

21. märts 2018,

millega tunnistatakse koondumine siseturu ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu toimimisega kokkusobivaks

(juhtum M.8084 – Bayer/Monsanto)

(teatavaks tehtud numbri C(2018) 1709 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2018/C 459/10)

Vastavalt nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle, [1] eriti selle artikli 8 lõikele 2, võttis komisjon 21. märtsil 2018 vastu otsuse ühinemist käsitlevas juhtumis. Otsuse täisteksti mittekonfidentsiaalne versioon (sest tegu võib olla esialgse versiooniga) on inglise keeles kättesaadav konkurentsi peadirektoraadi veebisaidil aadressil: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html.

1. SISSEJUHATUS

(1) Otsusega kinnitatakse, et Monsanto Company (edaspidi „Monsanto“) omandamine Bayer Aktiengesellschafti (edaspidi „Bayer“; koos Monsantoga „koondumise osalised“) poolt aktsiate ostu teel (edaspidi „tehing“) on vastavalt ühinemismääruse artikli 2 lõikele 2 ja artikli 8 lõikele 2 ning Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklile 57 siseturuga ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga kokkusobiv.

2. MENETLUS

(2) 14. septembril 2016 teatas Bayer, et omandab kontrolli Monsanto üle. Bayer teatas tehingust komisjonile 30. juunil 2017.

(3) Komisjon leidis 22. augusti 2017. aasta otsuses, [2] et tehing tekitab tõsiseid kahtlusi selle kokkusobivuses siseturuga, ja algatas ühinemismääruse artikli 6 lõike 1 punkti c kohase menetluse.

(4) Süvendatud uurimine kinnitas konkurentsiprobleemidega seotud esialgseid kahtlusi.

(5) 16. veebruaril 2018 esitas teate esitaja lõplikud kohustused, mille täitmise korral muutub tehing siseturuga kokkusobivaks.

(6) Otsuse eelnõu arutati liikmesriikidega 9. märtsil 2018 ettevõtjate koondumist käsitlevas nõuandekomitees, kes esitas pooldava arvamuse. Ärakuulamise eest vastutav ametnik esitas menetluse kohta pooldava arvamuse oma 12. märtsi 2018. aasta aruandes.

(7) Oma 4. aprilli 2018. aasta põhistatud taotluses, mida muudeti 6. aprillil 2018, tegi teate esitaja ettepaneku muuta lõplikke kohustusi, nagu on kirjeldatud allpool jaotistes 6.1.3. ja 6.1.5. Komisjon kiitis lõplike kohustuste muutmise heaks oma 11. aprilli 2018. aasta otsusega [3].

3. KOONDUMISE OSALISED

(8) Saksamaal asutatud **Bayer** tegutseb järgmises neljas valdkonnas: ravimid, tarbijate tervishoid, põllumajandus („Bayer Crop Science“) ja loomatervishoid. Tehingu konkurentsimõju on peamiselt seotud äriüksusega Bayer Crop Science. Bayer Crop Science tegutseb kolmes ärisegmendis: i) taimekaitse, ii) seemned ja iii) keskkonnateadus. Bayer töötab välja ka biotehnoloogialahendusi ning arendab ja pakub digitaalse põllumajanduse teenuseid.

(9) Ameerika Ühendriikides asutatud **Monsanto** on põllumajanduskontsern, mis toodab seemneid ja taimekaitsevahendeid (neist olulisim on glüfosaadipõhine herbitsiid, mida turustatakse kaubamärgi Roundup all). Lisaks tegeleb Monsanto põllumajanduslike bioloogiliste ainete uurimisega. Äriühingu The Climate Corporation kaudu pakub Monsanto põllumajandusettevõtjatele digitaalse põllumajanduse teenuseid.

[1] ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.
[2] ELT C 286, 30.8.2017, lk 1.
[3] Komisjoni 11. aprilli 2018. aasta otsus kohustuste muutmise kohta juhtumis M.8084 – Bayer/Monsanto (C(2018) 2208 final).

4. OLULISUS ELI SEISUKOHALT

(10) Asjaomaste ettevõtjate ühine kogukäive kogu maailmas on üle 5 miljardi euro [Bayer: […] eurot; Monsanto: […] eurot]. Mõlema käive ELis ületab 250 miljonit eurot [Bayer: […] eurot; Monsanto: […] eurot], kuid nad ei saa üle kahe kolmandiku oma ELi käibest ühes ja samas liikmesriigis. Seega on tehing ühinemismääruse artikli 1 lõike 2 tähenduses ELi seisukohast oluline.

5. SELETUSKIRI

5.1. Asjaomased kaubaturud

(11) Otsus käsitleb järgmisi valdkondi/turge, kus koondumise osalised tegutsevad:

a) köögiviljaseemned (horisontaalne kooskõlastamata mõju tegelikule hinna- ja tootekonkurentsile);

b) suurpõllumajanduse kultuuride, sealhulgas rapsi, puuvilla ja nisu seemned (horisontaalne kooskõlastamata mõju tegelikule ja võimalikule hinna- ja tootekonkurentsile);

c) suurpõllumajanduse kultuuride põllumajanduslikud tunnused (horisontaalne kooskõlastamata mõju tegelikule ja võimalikule hinna- ja tootekonkurentsile ning innovatsioonikonkurentsile);

d) taimekaitse, sealhulgas põllumajanduslikud ja mittepõllumajanduslikud mitteselektiivsed herbitsiidid (horisontaalne kooskõlastamata mõju tegelikule ja võimalikule hinna- ja tootekonkurentsile ning innovatsioonikonkurentsile) ning herbitsiiditaluvuse süsteemid (horisontaalne kooskõlastamata mõju innovatsioonikonkurentsile), seemnete töötlemine (horisontaalne kooskõlastamata mõju võimalikule konkurentsile ja vertikaalne mõju), fungitsiidid (horisontaalne kooskõlastamata mõju innovatsioonikonkurentsile), insektitsiidid (horisontaalne kooskõlastamata mõju innovatsioonikonkurentsile), mikroobsed põllumajanduskultuuride tõhusust suurendavad tooted (horisontaalne kooskõlastamata mõju innovatsioonikonkurentsile), mesilaste tervist edendavad tooted, mida kasutatakse varroalestade tõrjeks (horisontaalne kooskõlastamata mõju innovatsioonikonkurentsile);

e) digitaalsed agronoomilised soovitused suurpõllumajanduse kultuuride kasvatamisel fungitsiidide kasutamiseks (horisontaalne kooskõlastamata mõju võimalikule hinna- ja tootekonkurentsile).

5.1.1. *Köögiviljaseemned*

(12) Komisjon on välja selgitanud, et asjaomased kaubaturud hõlmavad eri köögiviljakultuuride seemnete litsentsimist ja turustamist. Iga köögiviljakultuur moodustab omaette kaubaturu, mis jaguneb eristuvateks segmentideks. Seepärast on komisjon seisukohal, et hindadega seotud konkurentsimõju on asjakohane hinnata segmentide tasandil.

(13) Komisjon on lähtunud koondumise osaliste kirjeldatud segmenteerimisest, mida ta pidas usaldusväärseks. Eristatud on järgmisi segmente: i) kasvukeskkond (avatud põld, võrk- ja plastkasvuhoone või klaaskasvuhoone); ii) seemnete liik (vabatolmlemine või hübriid); iii) kasutamine (töötlemata või töödeldud); iv) kas taim on kasvatatud pookealusena ning v) kasvatatud köögiviljade omadused (liik, suurus, värvus, maitse ja/või lõhn jne).

(14) Komisjon tegi kindlaks, et riikliku registreerimise, riigisisese turustamise ja vähese riikidevahelise hinnaarbitraaži tõttu on köögiviljaseemnete turud geograafiliselt ulatuselt riigisisesed. Samas täheldas komisjon siiski, et on teisi tegureid, mis viitavad sellele, et köögiviljaseemnete turg võib olla laiem kui riigisisene turg.

5.1.2. *Suurpõllumajanduse kultuuride seemned*

(15) Komisjon on analüüsinud suurpõllumajanduse kultuuride turge, kus koondumise osaliste tegevus kattub: rapsi-, puuvilla- ja nisuturgu.

5.1.2.1. *Raps*

(16) Rapsitööstus on kaheetapiline tööstusharu, mis hõlmab i) uute rapsisortide aretamist ning ii) nende sortide seemnete kaubanduslikku tootmist ja seemnete müüki klientidele. Nii Bayer kui ka Monsanto aretavad ja turustavad uusi rapsisorte kogu ELis ja mujal maailmas. Kumbki äriühing viib Euroopas ellu täiemahulist aretusprogrammi.

(17) Komisjon on seisukohal, et rapsi puhul on asjaomased kaubaturud järgmised: i) uute rapsisortide aretamise eesmärgil iduplasma litsentsimise turg (eelnev turg); ii) turustamise eesmärgil rapsisortide litsentsimise turg (eelnev turg) ja iii) rapsiseemnete turustamise turg (järgnev turg).

(18) Komisjon jätab lahtiseks, kas järgnevad kaubaturud tuleks täiendavalt segmentida vastavalt kahele Euroopas kasvatatavale rapsiliigile – talirapsile ja suvirapsile.

(19) Komisjon leiab, et i) iduplasma litsentsimise turg on geograafiliselt ulatuselt ELi-ülene; ii) rapsisortide litsentsimise turg on ELi-ülese ulatusega ja iii) rapsiseemnete turustamise turg on geograafiliselt ulatuselt riigisisene.

5.1.2.2. *Puuvill*

(20) Komisjon leiab, et konkurentsimõju analüüsimise seisukohast tuleb asjaomaseks turuks lugeda tootmise ja müügi eesmärgil puuvillasortide litsentsimise turg. Selle turu geograafiline ulatus on ELi-ülene.

5.1.2.3. *Nisu*

(21) Komisjon käsitleb kahte asjaomast kaubaturgu: ii) tootmise ja müügi (kuid mitte aretuse) eesmärgil nisusortide litsentsimise turg (eelnev turg) ning ii) nisuseemnete müügiturg (järgnev turg).

(22) Lisaks on komisjon välja selgitanud, et nisuturu geograafiline ulatus on litsentsimise turu puhul (eelnev turg) ELi-ülene ja müügituru puhul (järgnev turg) riigisisene.

5.1.3. ***Suurpõllumajanduse kultuuride põllumajanduslikud tunnused***

(23) Komisjon on välja selgitanud, et seemnete aretamisele ja turustamisele eelnevat turgu iseloomustavad kolm erinevat põllumajanduslike tunnuste turukihti. Need on: i) põllumajanduslike tunnuste avastuste litsentsimise kiht, ii) individuaalsete põllumajanduslike tunnuste litsentsimise kiht ja iii) põllumajanduslike tunnuste kogumite litsentsimise kiht. Komisjon leiab, et põllumajanduslike tunnuste avastuste litsentsimise kiht ei kujuta endast omaette kaubaturgu, vaid moodustab pigem innovatsioonivaldkonna, samas kui põllumajanduslike tunnuste kogumite litsentsimine ja individuaalsete põllumajanduslike tunnuste litsentsimine moodustavad eraldi kaubaturud.

(24) Individuaalsete põllumajanduslike tunnuste litsentsimise kihis eristatakse asjaomaseid kaubaturge tunnuste alusel, nagu konkreetse herbitsiidi talumine, ja põllumajanduskultuuride alusel. Putukaresistentsuse tunnuseid saab täiendavalt segmentida putukate sugukondade alusel, mille suhtes põllumajanduslik tunnus tagab resistentsuse.

(25) Põllumajanduslike tunnuste kogumite litsentsimise kihis eristatakse asjaomaseid kaubaturge põllumajanduskultuuride kaupa.

(26) Komisjon on seisukohal, et individuaalsete põllumajanduslike tunnuste ja põllumajanduslike tunnuste kogumite litsentsimise asjaomased geograafilised turud on ülemaailmse ulatusega.

5.1.4. ***Taimekaitse***

5.1.4.1. *Umbrohutõrje*

A) Põllumajanduslikud mitteselektiivsed herbitsiidid

(27) Mitteselektiivsed herbitsiidid on laia toimespektriga tooted, mis tõrjuvad nii kõrrelisi kui ka laialehisi umbrohtusid.

(28) Komisjon leiab, et põllumajanduslike herbitsiidide asjaomane kaubaturg tuleks esmalt jagada selektiivsete herbitsiidide ja mitteselektiivsete herbitsiidide segmentideks ning mitteselektiivsete herbitsiidide segment tuleks omakorda jagada mitmeaastaste kultuuride segmendiks (ainus segment, kus koondumise osaliste tegevus Euroopa Majanduspiirkonnas olulisel määral kattub) ja üheaastaste kultuuride segmendiks.

(29) Komisjon leiab ka, et taimekaitsevahendite kaubaturud on geograafiliselt ulatuselt riigisisesed.

B) Mittepõllumajanduslikud mitteselektiivsed herbitsiidid

(30) Komisjon on seisukohal, et mittepõllumajanduslike mitteselektiivsete herbitsiidide asjaomased kaubaturud tuleks jagada i) mittepõllumajandusliku taimekasvu haldamise segmendiks ning ii) muru ja dekoratiivtaimede segmendiks.

(31) Lisaks leiab komisjon, et mittepõllumajandusliku taimekasvu haldamise segmendis moodustavad põõsatõrjevahendid ja raudteedel kasutatavad vahendid eraldi asjaomased kaubaturud.

(32) Peale selle on komisjon seisukohal, et mittepõllumajandusliku taimekasvu haldamise segmendis tuleks mitteselektiivsed herbitsiidid vastavalt nende kasutamise ajale jagada kahte rühma: a) tärkamiseelsed ning tärkamiseelsed ja -järgsed tooted ning b) tärkamisjärgsed ning tärkamiseelsed ja -järgsed tooted.

(33) Komisjon leiab, et asjaomased turud on geograafiliselt ulatuselt riigisisesed.

C) Herbitsiiditaluvuse süsteemid

(34) Umbrohutõrjesüsteemides kombineeritakse mitteselektiivsed herbitsiidid tavaliselt selliseid herbitsiide taluvate põllumajanduskultuuridega kas vastavate põllumajanduskultuuride geneetilise muundamise teel („geneetilisel muundamisel põhinevad süsteemid“) või – harvem – kasutades põllumajanduskultuure, mis taluvad neid herbitsiide looduslikult, st vajaduseta neid geneetiliselt muundada („geneetilisel muundamisel mittepõhinevad süsteemid“). Nii geneetilisel muundamisel põhinevaid süsteeme kui ka geneetilisel muundamisel mittepõhinevaid süsteeme nimetatakse edaspidi ühiselt herbitsiiditaluvuse süsteemideks.

(35) Komisjon leiab, et kõik konkreetse põllumajanduskultuuriga seotud herbitsiiditaluvuse süsteemid konkureerivad eristuval asjaomasel kaubaturul ning et vastavad innovatsioonivaldkonnad hõlmavad herbitsiiditaluvuse süsteemide innovatsiooni nii kõikide põllumajanduskultuuride puhul (eriti varajastes teadustöö etappides) kui ka iga asjaomase põllumajanduskultuuri puhul eraldi (nt soja, puuvill, mais, raps, riis, nisu).

(36) Komisjon on seisukohal, et herbitsiiditaluvuse süsteemidega seotud innovatsioonivaldkonnad on ülemaailmse geograafilise ulatusega.

5.1.4.2. *Seemnete töötlemine*

(37) Seemnete töötlemine hõlmab töötlemist spetsiifiliste preparaatidega, et kaitsta seemneid nende arengu varastes etappides. Seemnete töötlemise eesmärk on kaitsta seemneid haiguste ja mullas elutsevate või varaste putukate eest („fungitsiidne ja insektitsiidne seemnete töötlemine“), samuti ümarusside eest („seemnete nematotsiidne töötlemine“).

(38) Komisjon leidis, et seemnete töötlemine kujutab endast pigem eraldi kaubaturgu kui taimekaitsevahendite konkreetset kasutusviisi. Seemnete töötlemine omakorda jaguneb põllumajanduskultuuride ja näidustuste kaupa (nt insektitsiidid ja fungitsiidid). Seemnete nematotsiidse töötlemise osas on komisjon seisukohal, et konkurentsimõju analüüsimisel vaadeldav asjaomane kaubaturg hõlmab seemnete töötlemist ümarusside tõrjeks põllumajanduskultuuride kaupa.

(39) Mis puudutab seemnete töötlemisele järgnevat turgu, siis käesoleva otsuse vastuvõtmisel võib jätta lahtiseks, kas järgnev kaubaturg hõlmab ka töötlemata seemneid või mitte.

(40) Komisjon leiab, et seemnete töötlemise kaubaturud on geograafiliselt ulatuselt riigisisesed.

5.1.4.3. *Fungitsiidid*

(41) Fungitsiidid on haiguste tõrjeks kasutatavad agrokemikaalid; nende abil välditakse taimede ja taimsete saaduste seisundi halvenemist, mida põhjustavad seened ja hallitusseened.

(42) Komisjon viis fungitsiididega seotud konkurentsimõju hindamise läbi põllumajanduskultuuride/haiguste kaupa. Komisjon leiab ka, et hindamise seisukohast asjakohane innovatsioonivaldkond hõlmab fungitsiididega seotud innovatsiooni, mis on suunatud erinevatele põllumajanduskultuuridele ja haigustele või haiguste rühmadele.

(43) Samuti võib komisjoni hinnangul jätta lahtiseks, kas keemilised ja bioloogilised fungitsiidid moodustavad eraldi kaubaturud, kuna tehingu puhul ei teki tõsiseid kahtlusi selle kokkusobivuses siseturuga ühegi mõeldava turumääratluse korral.

(44) Fungitsiidide kaubaturud on geograafiliselt ulatuselt riigisisesed. Innovatsioonivaldkondade geograafilise ulatuse võib jätta lahtiseks.

5.1.4.4. *Insektitsiidid*

(45) Insektitsiidid on tooted, mille eesmärk on tõrjuda putukaid, kes kahjustavad viljeldavaid põllumajanduskultuure, eriti toiduks kasvatatavaid kultuure. Neid saab kasutada mitmel erineval viisil, sealhulgas lehtede, pinnase ja seemnete töötlemise vormis.

(46) Komisjon viis insektitsiididega seotud konkurentsimõju hindamise läbi põllumajanduskultuuride/taimekahjurite kaupa. Komisjon leiab, et hindamise seisukohast asjakohane innovatsioonivaldkond hõlmab insektitsiididega seotud innovatsiooni, mis on suunatud erinevatele taimekahjuritele.

(47) Komisjoni hinnangul võib jätta lahtiseks, kas insektitsiidid tuleks omakorda jagada bioloogilisteks ja keemilisteks insektitsiidideks, kuna tehingu puhul ei teki tõsiseid kahtlusi selle kokkusobivuses siseturuga ühegi mõeldava turumääratluse korral.

(48) Insektitsiidide kaubaturud on geograafiliselt ulatuselt riigisisesed, kuid innovatsioonivaldkondade geograafilise ulatuse võib jätta lahtiseks.

5.1.4.5. *Mikroobsed põllumajanduskultuuride tõhusust suurendavad tooted*

(49) Mikroobsed tooted (nimetatakse ka bioloogilisteks taimekaitsevahenditeks) koosnevad mikroorganismidest, tavaliselt bakterist, viirusest või seenest. Neid saab kasutada põllumajanduskultuuride kaitseks (biopestitsiidid) ja/või taimede produktiivsuse ja viljakuse suurendamiseks (biostimulandid ja bioväetised).

(50) Biostimulante ja bioväetisi kasutatakse põllumajanduskultuuride tervise, saagi ja stressitingimuste talumise parandamiseks ning erinevalt biopestitsiididest ei ole neil otsest toimet taimekahjurite ega haiguste vastu. Neid nimetatakse ka põllumajanduskultuuride tõhusust suurendavateks toodeteks.

(51) Põllumajanduskultuuride tõhusust suurendavate mikroobsete toodete kaubaturu ja asjaomase geograafilise turu määratluse võib jätta lahtiseks, kuna tehingu puhul ei teki tõsiseid kahtlusi selle kokkusobivuses siseturuga ühegi mõeldava turumääratluse korral.

(52) Komisjon leiab, et hindamise seisukohast asjakohane innovatsioonivaldkond hõlmab põllumajanduskultuuride tõhusust suurendavate mikroobsete toodete innovatsiooni.

5.1.4.6. *Mesilaste tervis*

(53) Komisjon on seisukohal, et mesilaste kolooniaid kahjustavate varroalestade tõrjeks kasutatavad tooted moodustavad eraldi kaubaturu. Samuti leiab komisjon, et turu jagamine bioloogiliste ja keemiliste toodete segmentideks või toimeainel või -mehhanismil või kasutusviisil põhinevateks segmentideks ei ole põhjendatud.

(54) Lisaks leiab komisjon, et asjaomane innovatsioonivaldkond hõlmab mesilaste tervist edendavaid tooteid, mida kasutatakse lesta *Varroa destructor* tõrjeks.

(55) Mesilaste tervist edendavate toodete kaubaturud on geograafiliselt ulatuselt riigisisesed; innovatsioonivaldkondade geograafilise ulatuse võib jätta lahtiseks.

5.1.5. ***Digitaalsed agronoomilised soovitused***

(56) Digitaalne põllumajandus kujutab endast põllumajandusettevõtete andmete ja teabe kogumist eesmärgiga anda põllumajandusettevõtjatele kohandatud nõuandeid või koondandmeid põllumajandusettevõtte tootlikkuse suurendamiseks. Digitaalne põllumajandus on veel lapsekingades, kuid areneb kiiresti.

(57) Digitaalses põllumajanduses mõeldakse digitaalsete soovituste all soovitusi või nõuandeid sisendtoodete (nt taimekaitsevahendite) valiku ja kasutamise (nt annuste ja ajastuse) kohta, mida antakse põllumajandusettevõtjatele geograafiliselt üha täpsemalt (nt põllu, selle osa või veel väiksema üksuse tasandil). Neid soovitusi või nõuandeid koostab agronoomiline analüütiline programm, tuginedes suurtele avalike ja eraviisiliste andmete kogumitele.

(58) Komisjon on seisukohal, et digitaalsed soovitused kujutavad endast digitaalses põllumajanduses eristatavat teenusekategooriat, sest i) need eeldavad muu hulgas rohkem andmekihte, keerukamaid algoritme ja ulatuslikumat suutlikkust ning ii) nende kaudu soovitatakse põllumajandusettevõtjatele konkreetset tegevuskava, mis on väga detailne ja suurel määral põllumajandusettevõtja vajadustele kohandatud. Komisjon leiab, et seda teenusekategooriat tuleks täiendavalt segmentida sisendtoodete (nt fungitsiidid jne) ja põllumajanduskultuuride rühmade (nt suurpõllumajanduse kultuurid) kaupa.

(59) Asjaomane geograafiline turg on komisjoni hinnangul riigisisese ulatusega, kuigi hindamisel võttis komisjon vajaduse korral arvesse ka laiemat piirkondlikku geograafilist konteksti.

5.2. **Konkurentsimõju hindamine**

5.2.1. ***Köögiviljaseemned***

(60) Komisjon hindas horisontaalset mõju hinna- ja tootekonkurentsile köögiviljaseemnete turgudel. ELis kattub koondumise osaliste tegevus 16 köögiviljakultuuri osas (tomatid, kurgid jne). Iga põllumajanduskultuur jaguneb omakorda segmentideks (nt kasvuhoonetes kasvatatavad kirsstomatid).

(61) Köögiviljaseemnete hinnakonkurents leiab aset segmendi/riigi tasandil. Konkurentsimõju tuleks seega hinnata sadades segmendi/riigi kombinatsioonides. Hinnatavate segmentide ja riikide kombinatsioonide suure arvu tõttu kasutas komisjon turuosal ja kontsentratsioonitasemel põhinevaid filtreid (HHI ja HHI delta), et teha kindlaks turud, kus tehing märkimisväärselt takistaks tõhusat konkurentsi. Teatavate turgude puhul viis komisjon läbi põhjalikuma hindamise struktuursete ja kvalitatiivsete tegurite alusel.

(62) Hindamise põhjal asus komisjon seisukohale, et kooskõlastamata mõju tõttu ja/või turgu valitseva seisundi tekitamise või tugevdamise tõttu takistab tehing märkimisväärselt tõhusat konkurentsi ELi mitmel köögiviljaseemnete turul, mis vastavad ligikaudu 200-le segmendi/riigi kombinatsioonile.

5.2.2. ***Suurpõllumajanduse kultuuride seemned***

5.2.2.1. *Raps*

(63) Monsanto on praegu Euroopa Majanduspiirkonnas turuliider. Bayeri talirapsi turuosa moodustab Euroopa Majanduspiirkonnas ligikaudu [0–5] % nii turustamise kui ka aretuse segmendis. Komisjon leiab, et olemasolevad ühised turuosad võivad näidata koondumise osaliste konkurentsipositsiooni liiga väikesena, eriti arvestades Bayeri juhtivate rapsitoodete oodatavat edu ja Bayeri üldist rapsistrateegiat Euroopa Majanduspiirkonnas.

(64) Bayer on praegu ülemaailmsel rapsiturul juhtiv turuosaline. Komisjoni uurimine näitas, et enne tehingut on Bayeril usutavad plaanid ja märkimisväärne suutlikkus saada ELi rapsiturul tugevaks turuosaliseks ning et nende plaanide alusel on juba mõningast edu saavutatud. Tehing Monsantoga võib neid plaane ohustada ja sellel on tõenäoliselt negatiivne mõju rapsiklientidele.

(65) Peale selle leiab komisjon, et Bayerist võib saada tugev konkurent riigisisestel rapsiturgudel, kus Monsanto on samuti tugev turuosaline.

(66) Seetõttu järeldab komisjon, et tehing takistaks märkimisväärselt tõhusat konkurentsi rapsiseemnete turul Prantsusmaal, Iirimaal, Eestis ja Ühendkuningriigis, kuna on tõenäoline, et tehing kõrvaldaks olulise konkurentsisurve ning tooks kaasa kooskõlastamata mõju toote- ja hinnakonkurentsile.

5.2.2.2. *Puuvill*

(67) Puuvillaseemnetega seotud äritegevuses kattub koondumise osaliste tegevus ELis turustamisele eelneval puuvillaseemnete litsentsimise turul.

(68) Komisjon leiab, et tehing ühendab kaks kõige olulisemat konkurenti tootmise ja müügi eesmärgil puuvillasortide litsentsimise ELi turul.

(69) Koondumise osaliste tugev positsioon tootmise ja müügi eesmärgil puuvillasortide litsentsimise ELi turul tuleneb nende tugevast positsioonist puuvillaseemnete ülemaailmsel turul. Turu-uuring näitas, et koondumise osaliste tugevateks külgedeks on iduplasma kvaliteet, aretusvõimekus, teadus- ja arendusprogrammid, põllumajanduslike tunnuste arendamise suutlikkus ja puuvillaklientidega kontaktide loomise võimalused.

(70) Seetõttu on komisjon seisukohal, et tehing takistaks märkimisväärselt tõhusat konkurentsi tootmise ja müügi eesmärgil puuvillasortide litsentsimise ELi turul, kuna on tõenäoline, et horisontaalse kooskõlastamata mõju tõttu tugevdaks tehing turgu valitsevat seisundit või vähemalt tekitaks turgu valitseva seisundi.

5.2.2.3. *Nisu*

(71) Kuna kumbki koondumise osaline ei tegele käesoleval ajal nisuseemnete turustamisega ELis, hindas komisjon, kas Bayer ja Monsanto võiksid olla potentsiaalsed konkurendid.

(72) Komisjoni hinnangul on praegu väga tõenäoline, et Bayerist võib saada oluline konkurentsijõud [äriplaanid]. Monsanto viib nisuga seotud äritegevust ellu Ameerika Ühendriikides. Monsanto nisuseemnete turustamine hõlmab üksnes vabatolmlevaid sorte. Komisjoni hinnangul ei ole märkimisväärset tõenäosust, et Monsantost võiks mõistliku aja jooksul saada Euroopas oluline konkurentsijõud.

(73) Samuti on komisjon seisukohal, et kui Monsanto siseneks turule vabatolmlevate sortidega, ei tekiks Bayeri ja Monsanto vahel ELis tihedat konkurentsi, arvestades Bayeri strateegiat, mis keskendub hübriidnisule.

(74) Lisaks leiab komisjon, et käesoleval ajal on nisuturul piisavalt teisi konkurente, nii et pärast tehingut jääks konkurentsisurve küllaldaseks.

(75) Seetõttu leiab komisjon, et tõenäoliselt ei mõjuta tehing märkimisväärselt tõhusat konkurentsi Euroopa nisuseemnete turgudel.

5.2.3. ***Suurpõllumajanduse kultuuride põllumajanduslikud tunnused***

(76) Komisjonil on õigus hinnata tehingu mõju põllumajanduslike tunnuste litsentsimise turgudele järgmistel põhjustel. Esiteks on tehingul otsene ja vahetu mõju Euroopa turuosalistele, kes tegutsevad ülemaailmsel turustamisele eelneval põllumajanduslike tunnuste litsentsimise turul. Sellel turul mõjutab tehing otseselt olulisi Euroopa seemneettevõtjaid, kes litsentsivad endale Bayeri ja/või Monsanto arendatud põllumajanduslikke tunnuseid; samuti mõjutab tehing teisi Euroopa turuosalisi, kes on koondumise osaliste konkurendid.

(77) Teiseks ei ole geneetiliselt muundatud põllumajanduslikud tunnused Euroopas keelatud. Euroopas kasutatakse mõningaid geneetiliselt muundatud põllumajanduslikke tunnuseid ja kasvatatakse mõningaid geneetiliselt muundatud põllumajanduskultuure. Üks Monsanto arendatud putukaresistentsuse tunnus, mis tagab maisile resistentsuse liblikaliste suhtes (MON810), on mõningates liikmesriikides, nimelt Hispaanias, Portugalis, Tšehhi Vabariigis ja Slovakkias, viljelemisel heakskiidetud. Kolmandaks on EL väga oluline geneetiliselt muundatud põllumajanduskultuuride importija. Koondumise osaliste hinnangul on geneetiliselt muundatud põllumajanduskultuuride impordi koguväärtus Euroopa Majanduspiirkonnas ligikaudu 13 miljardit USA dollarit ning impordis moodustavad valdava osa Bayeri või Monsanto arendatud põllumajanduslikud tunnused. Neljandaks ei ole kõik põllumajanduslikud tunnused geneetiliselt muundatud. Mõned geneetiliselt muundamata põllumajanduslikud tunnused on tänapäeval kaubanduslikult kättesaadavad ning nii Bayer kui ka Monsanto tegelevad selliste tunnuste innovatsiooniga ja peavad ELi oluliseks turuks.

5.2.3.1. *Tootekonkurents*

(78) Komisjon hindas eelkõige Bayeri toote Liberty-Link ja Monsanto toote Roundup Ready vahelist konkurentsi maisi, rapsi, puuvilla ja sojaoa puhul kasutamisel. Sojaoa puhul tegi komisjon kindlaks kattuvuse herbitsiiditaluvuse tunnuste osas, eriti glüfosaadipõhise herbitsiidi (Roundup Ready) ja glufosinaadipõhise herbitsiidi vahel, millele on vähe alternatiive. Puuvilla puhul kattub koondumise osaliste tegevus herbitsiiditaluvuse ja putukaresistentsuse tunnuste osas ning konkurendid pakuvad vähe alternatiive. Rapsi puhul tegi komisjon kindlaks kattuvuse herbitsiiditaluvuse tunnuste osas, kusjuures konkurentide surve on vähene. Maisi puhul tegi komisjon järelduse, et kattuvus herbitsiiditaluvuse tunnuste osas tugevdaks Monsanto turgu valitsevat seisundit maisi herbitsiiditaluvuse tunnuste turul.

(79) Peale selle on komisjon teinud kindlaks horisontaalse kattuvuse põllumajanduslike tunnuste kogumite puhul: mitu kattuvust esineb omavahel tihedas konkurentsis olevate toodete vahel, mida kasutatakse sojaoa, puuvilla ja rapsi puhul, ning konkurentide pakutavaid alternatiive on sageli vähe.

(80) Sellest lähtuvalt leiab komisjon, et tehing takistaks märkimisväärselt tõhusat hinna- ja tootekonkurentsi (tegelikku ja võimalikku) kõigil järgmistel turgudel: i) sojaoa herbitsiiditaluvus; ii) puuvilla herbitsiiditaluvus; iii) puuvilla resistentsus liblikaliste suhtes; iv) maisi herbitsiiditaluvus; v) rapsi herbitsiiditaluvus; vi) sojaoa põllumajanduslike tunnuste kogumid; vii) puuvilla põllumajanduslike tunnuste kogumid; viii) rapsi põllumajanduslike tunnuste kogumid.

(81) Rapsi herbitsiiditaluvuse tunnuse puhul tekitaks tehing turgu valitseva seisundi.

5.2.3.2. *Põllumajanduslike tunnustega seotud innovatsioonikonkurents*

(82) Kõnealuse majandussektori ettevõtjad tegelevad innovatsiooniga, et avastada ja arendada uusi põllumajanduslikke tunnuseid. Nii müügiturgude kui ka neile eelnevate tehnoloogiaturgude puhul tuleks innovatsiooni käsitada nende turgude sisendina, mitte eraldiseisva turuna. See ei takista komisjoni siiski hindamast tehingu mõju koondumise osaliste ja nende konkurentide innovatsioonitegevuse tasandil. Komisjon hindas konkurentsi innovatsioonivaldkondades, mis hõlmavad põllumajanduskultuuride ja tunnuste kombinatsioonide rühmi.

(83) Põllumajanduslike tunnuste teadus- ja arendustegevust iseloomustavad suured sisenemis- ja laienemistakistused ning herbitsiiditaluvuse ja putukaresistentsuse tunnuste puhul on teadus- ja arendustegevus väga kontsentreeritud, hõlmates vaid nelja omavahel seotud osalejat. Koondumise osalised on juhtivad põllumajanduslike tunnuste uuendajad. Lisaks ilmneb komisjoni patendiandmetest, et koondumise osalised on olulised uuendajad mitmes innovatsioonivaldkonnas ning eri põllumajanduskultuuride puhul kasutatavate umbrohu- ja putukatõrjega seotud leiutiste puhul.

(84) Komisjon leiab, et tõenäoliselt takistab tehing märkimisväärselt tõhusat innovatsioonikonkurentsi valdkondades, kus koondumise osaliste teadus- ja arendustegevus kattub, koondumise osaliste vahel on tihe konkurents ja alternatiive on vähe. Need valdkonnad on soja herbitsiiditaluvus, putukaresistentsus ja resistentsus soja-kiduussi suhtes, puuvilla herbitsiiditaluvus ja putukaresistentsus, rapsi herbitsiiditaluvus, geneetiliselt muundamata nisu herbitsiiditaluvus ning eri põllumajanduskultuuridega seotud teadustegevus. Komisjon leiab, et tõenäoliselt takistab tehing märkimisväärselt tõhusat konkurentsi nimetatud põllumajanduskultuuride herbitsiiditaluvuse ja putukaresistentsuse üldise innovatsiooni valdkonnas, kõrvaldades koondumise osaliste vahel tegeliku või võimaliku innovatsioonikonkurentsi.

5.2.3.3. *Monsanto turgu valitseva seisundi tugevnemine*

(85) Monsantol on turgu valitsev seisund asjaomastel turgudel, kuid ka tööstuse tasandil, arvestades Monsanto platvormi RoundupReady laiendamist eri põllumajanduskultuuridele. Selles kontekstis on Bayer üks väheseid järelejäänud konkurente, kes on ühtlasi eriti aktiivne ja hästi varustatud ning võimeline Monsantoga edukalt konkureerima. Sellega seoses on komisjoni uurimine kinnitanud tõenäolist ohtu, et tehing võib piirata põllumajanduslike tunnuste arendamisega tegelevate teiste konkurentide turulepääsu. Komisjon leiab, et tehing tugevdaks Monsanto turgu valitsevat seisundit.

5.2.4. ***Taimekaitse***

5.2.4.1. *Umbrohutõrje*

A) Põllumajanduslikud ja mittepõllumajanduslikud mitteselektiivsed herbitsiidid (kooskõlastamata mõju tegelikule ja võimalikule toote- ja hinnakonkurentsile)

(86) Monsanto müüb Euroopa Majanduspiirkonnas ainult glüfosaati, peamiselt kaubamärgi Roundup all. Glüfosaat on nii maailmas kui ka Euroopa Majanduspiirkonnas enimmüüdud taimekaitsevahendite toimeaine, seda peamiselt põhjusel, et seda kasutatakse herbitsiiditolerantsete kultuuride puhul. Monsanto arendab ka [arendamisjärgus tooted].

(87) Bayer toodab ja müüb Euroopa Majanduspiirkonnas peamiselt mitteselektiivseid herbitsiide, mille toimeaine on glufosinaat. Lisaks müüb Bayer väikestes kogustes glüfosaadipõhiseid tooteid. Bayeril on plaanis tuua turule [arendamisjärgus toode]. Peale selle on Bayeris käimas mitu erinevat arendusprojekti ([mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuunad nr 1, 2 ja 3]), mis on suunatud Monsanto glüfosaadifrantsiisi vastu.

(88) Mis puudutab Euroopa Majanduspiirkonnas praegu saadaolevate toodete kattumist, siis on koondumise osalistel suured ja kasvavad ühised riigisisesed turuosad kõigi mõeldavate turumääratluste kohaselt nii põllumajandusliku kui ka mittepõllumajandusliku kasutuse (st mittepõllumajandusliku taimekasvu haldamine, nt maanteede ja raudteede ääres jne) valdkonnas, mis osutab tõenäolisele kooskõlastamata mõju tekkimisele või koguni turgu valitseva seisundi tekkimisele või tugevnemisele. Turu-uuring kinnitas, et kuigi koondumise osaliste tooted on eristatavad, konkureerivad nad otseselt suure hulga vajaduste rahuldamise nimel ja nendevaheline konkurents on tihe kasvõi juba seetõttu, et tegemist on kahe kõige lähedasema mitteselektiivse herbitsiidiga maksimaalselt kolmest Euroopa Majanduspiirkonnas saada olevast mitteselektiivsest herbitsiidist.

(89) Lisaks on komisjon välja selgitanud, et koondumise osalised püüavad säilitada või võimaluse korral koguni tugevdada põllumajanduslike mitteselektiivsete herbitsiidide turgudel oma positsiooni edaspidi turuletoodavate toodete abil, mis pakuvad üksteisele tihedat konkurentsi.

(90) Komisjon leiab, et kuigi regulatiivne surve mõjutab mitteselektiivseid herbitsiide Euroopa Majanduspiirkonnas, ei puuduta see kõiki asjaomaseid riigisiseseid turge; peale selle mõjutab see kõige enam ühte konkureerivat toimeainet, mistõttu konkurents glüfosaadi ja glufosinaadi vahel kasvab veelgi.

(91) Komisjon hindas ka teiste konkurentide avaldatavat konkurentsisurvet. Üldiselt peab komisjon ebatõenäoliseks, et konkurendid suudaksid pärast tehingut olulist konkurentsisurvet avaldada.

(92) Seetõttu on komisjon seisukohal, et tehing takistaks mitmes liikmesriigis märkimisväärselt tõhusat konkurentsi mitmeaastaste põllumajanduskultuuride põllumajanduslike mitteselektiivsete herbitsiidide ja mittepõllumajanduslike mitteselektiivsete herbitsiidide (mittepõllumajandusliku taimekasvu haldamisel kasutatavad tärkamiseelsed ja -järgsed herbitsiidid ning tärkamisjärgsed herbitsiidid) vahel.

B) Innovatsioon mitteselektiivsete herbitsiidide valdkonnas (kooskõlastamata mõju innovatsioonikonkurentsile)

(93) Peagi turule toodavate ja varases arendamisjärgus olevate toodetega seotud innovatsioonikonkurentsi osas osutas uurimine otsesele kattuvusele ühelt poolt Monsanto [arendamisjärgus toodete] (sh koostöö Sumitomoga uudse PPO-tehnoloogia vallas) ja teiselt poolt Bayeri varases arendamisjärgus olevate toodete (sh [mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuunad nr 1, 2 ja 3]) vahel, kusjuures viimased on suunatud glüfosaadifrantsiisi vastu glüfosaadi kõigi kasutusviiside puhul (tärkamiseelne herbitsiid, tärkamisjärgne herbitsiid herbitsiiditolerantsete kultuuride puhul, ja mitmeaastaste põllumajanduskultuuride puhul kasutatav herbitsiid). Komisjoni uurimine näitas, et koondumise osalised on mitteselektiivsete herbitsiidide innovatsioonivaldkonnas olulised konkurendid ja nendevaheline konkurents on tihe.

(94) Komisjon peab tõenäoliseks, et pärast tehingut väheneb koondumise osaliste motivatsioon jätkata iseseisvalt oma teadus- ja arendustegevuse projekte, mis omavahel tihedalt konkureerivad.

(95) Samuti näitas komisjoni uurimine, et järelejäävate konkurentide poolt pärast tehingut avaldatav konkurentsisurve oleks ebapiisav.

(96) Seetõttu on komisjon seisukohal, et tehing takistaks märkimisväärselt tõhusat konkurentsi mitteselektiivsete herbitsiidide innovatsiooni valdkonnas, kuna tõenäoliselt kaob tehingu tulemusena oluline tiheda konkurentsi surve, mis võib kahjustada mitteselektiivsete herbitsiididega seotud innovatsioonikonkurentsi, kui koondumise osaliste vastavad innovatsioonivõimekused ja mitteselektiivsete herbitsiidide tooteportfellid ühendatakse.

C) Herbitsiiditaluvuse süsteemid (kooskõlastamata mõju innovatsioonikonkurentsile)

(97) Kuigi herbitsiiditaluvuse süsteeme käesoleval ajal Euroopa Majanduspiirkonnas olulisel määral ei kasutata, kuna geneetiliselt muundatud herbitsiiditaluvuse tunnused ei ole üldiselt heaks kiidetud, leiab komisjon, et tal on õigus hinnata neid süsteeme ülemaailmselt samadel põhjustel, mis esitati eespool seoses suurpõllumajanduse kultuuride individuaalsete põllumajanduslike tunnustega ja põllumajanduslike tunnuste kogumitega (vt lõiked 76–77), mis on selliste süsteemide üks põhikomponente.

(98) Tehing tooks kaasa kooskõlastamata mõju innovatsioonile, mis on seotud sõltumatute süsteemidega, millega Bayer ja Monsanto on paralleelselt töötanud ja millega nad jätkaksid tööd, kui tehingut ei sõlmitaks, sealhulgas geneetiliselt muundamata nisu herbitsiiditaluvuse süsteemide valdkonnas, kus tegutseb väga vähe ettevõtjaid [äriplaanid].

(99) Muu hulgas tegelevad mõlemad koondumise osalised [mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuuna nr 2] ja [mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuuna nr 3] toimemehhanismidel põhinevate täiendavate kihtidega, et täiendada oma vastavaid herbitsiiditaluvuse süsteeme eri põllumajanduskultuuride puhul ja kogu maailmas, kusjuures nii Bayer kui ka Monsanto [arendamisjärgus toode] on teinud märkimisväärselt sarnast paralleelset tööd [mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuuna nr 3 toimemehhanismiga].

(100) Peale selle on mõlemad koondumise osalised arendanud välja tugeva võimekuse [arendamisjärgus toote] avastamiseks ja arendamiseks ning Bayer töötab praegu [arendamisjärgus tootega].

(101) Komisjon peab tõenäoliseks, et pärast tehingut väheneb koondumise osaliste motivatsioon jätkata iseseisvalt oma herbitsiiditaluvuse süsteemidega seotud teadus- ja arendustegevuse projekte, mis omavahel tihedalt konkureerivad.

(102) Lisaks leiab komisjon, et teiste konkurentide innovatsioonitegevuse avaldatav surve on kõnealuses valdkonnas piiratud, kuna mitteselektiivsete herbitsiidide ja põllumajanduslike tunnustega (kui herbitsiiditaluvuse süsteemide põhikomponentidega) seotud innovatsiooni ning herbitsiiditaluvuse süsteemide innovatsiooni valdkonda iseloomustavad suured sisenemistakistused.

(103) Komisjon on seisukohal, et tehing takistaks märkimisväärselt tõhusat konkurentsi herbitsiiditaluvuse süsteemide innovatsiooni valdkonnas, kuna kõrvaldab olulise konkurentsisurve, mida koondumise osalised enne tehingut rakendavad.

5.2.4.2. *Seemnete töötlemine*

A) Seemnete nematotsiidne töötlemine (võimalik konkurents)

(104) Seemnete nematotsiidse töötlemise tooteid käesoleval ajal Euroopa Majanduspiirkonnas ei müüda. Mõlemal koondumise osalisel on plaanis tuua seemnete nematotsiidse töötlemise tooted lähitulevikus Euroopa Majanduspiirkonna turgudele.

(105) Komisjon on seisukohal, et koondumise osalised on Euroopa Majanduspiirkonnas [põllumajanduskultuuride] seemnete nematotsiidse töötlemise turgudel olulised konkurendid ja nendevaheline konkurents on tihe. Turuuuring näitab, et [integreerimisplaanid].

(106) Koondumise osaliste konkurendid on märksa väiksemad ning neil puudub suuremate turuosaliste võimekus ja tegevusulatus.

(107) Komisjon järeldab, et tehing takistaks märkimisväärselt tõhusat konkurentsi [põllumajanduskultuuride] seemnete nematotsiidse töötlemise turgudel kõikides Euroopa Majanduspiirkonna riikides, kus neid põllumajanduskultuure kasvatatakse, kuna on tõenäoline, et tehing kõrvaldaks olulise konkurentsisurve ning tooks kaasa kooskõlastamata mõju toote- ja hinnakonkurentsile.

B) Seemnete fungitsiidne ja insektitsiidne töötlemine (vertikaalne mõju)

(108) Bayer on Euroopa Majanduspiirkonnas juhtiv seemnete töötlemisega, eriti maisiseemnete insektitsiidse töötlemisega tegelev turuosaline, samas kui Monsanto Euroopa Majanduspiirkonnas seemnete töötlemisega enam ei tegele […]. Seega ei kattu koondumise osaliste tegevus seemnete insektitsiidse ja fungitsiidse töötlemise valdkonnas Euroopa Majanduspiirkonnas. Sellele vaatamata tekitab tehing vertikaalse seose *eelneva* seemnete töötlemise turu ja *järgneva* (töödeldud) seemnete turu vahel, kus tegutsevad nii Bayer kui ka Monsanto.

(109) Seemnete insektitsiidse töötlemise osas mõjutab tehing maisi- ja rapsiseemnete töötlemise turgu mitmes liikmesriigis.

(110) Kuigi Bayeril on seemnete töötlemisel mitmel neist turgudest tugev positsioon, leiab komisjon, et tõenäoliselt ei säilita Bayer seda positsiooni i) regulatiivse olukorra muutumise ja ii) uute ettevõtjate tõenäolise peatse turuletuleku tõttu.

(111) Seetõttu leiab komisjon, et tehingu järel ei oleks koondumise osalistel tõenäoliselt võimekust ega motivatsiooni rakendada sisendtoodete turulepääsu piiramise strateegiat, mis kahjustaks insektitsiididega töödeldud maisiseemnete turul osalejaid.

(112) Lisaks on komisjon seisukohal, et tehingu järel ei oleks koondumise osalistel *järgnevatel* kaubaturgudel märkimisväärset turuvõimu.

(113) Mis puudutab seemnete fungitsiidset töötlemist, siis kahel mõjutatud *eelneval* turul (Austrias ja Ühendkuningriigis) müüb Bayer üksnes edasi geneerilisi tooteid, mida võivad toota ja müüa teised tarnijad. Lisaks näitas uurimine, et kuigi Bayer on mõjutatud riigisisesel turul ainus tarnija, on Euroopa Majanduspiirkonnas teisigi tarnijaid, kes võivad Austria ja Ühendkuningriigi turgudele siseneda.

5.2.4.3. *Fungitsiidid (innovatsioonikonkurents)*

(114) Fungitsiidide puhul Euroopa Majanduspiirkonnas kattuvusi ei esine, kuna Monsanto ei müü käesoleval ajal Euroopa Majanduspiirkonnas ühtki sellist toodet. Bayeri ja Monsanto tegevuse kattuvus piirdub innovatsiooniga.

(115) Uurimine näitas, et Bayeri ja Monsanto vahel ei ole tihedat innovatsioonikonkurentsi ja et samades innovatsioonivaldkondades tegutseb piisavalt teisi konkurente, nii et pärast tehingut jääks konkurentsisurve küllaldaseks.

(116) Komisjon leiab talle kättesaadavate tõendite põhjal, et tehing ei kahjustaks oluliselt tõhusat konkurentsi fungitsiidide innovatsiooni osas.

5.2.4.4. *Insektitsiidid (innovatsioonikonkurents)*

(117) Insektitsiidide kaubaturul Euroopa Majanduspiirkonnas kattuvusi ei esine, kuna Monsanto ei müü käesoleval ajal Euroopa Majanduspiirkonnas ühtki sellist toodet. Bayeri ja Monsanto tegevuse kattuvus piirdub innovatsiooniga.

(118) Komisjon leiab talle kättesaadavate tõendite põhjal, et tehing ei kahjustaks oluliselt tõhusat konkurentsi insektitsiidide innovatsiooni osas.

5.2.4.5. *Mikroobsed põllumajanduskultuuride tõhusust suurendavad tooted (innovatsioonikonkurents)*

(119) Biostimulantide ja bioväetiste valdkonnas Euroopa Majanduspiirkonnas koondumise osaliste vahel käesoleval ajal kattuvusi ei esine, kuna Bayer ei müü praegu Euroopa Majanduspiirkonnas selliseid tooteid.

(120) Komisjon on seisukohal, et kuigi kavandatav tehing ühendab kaks olulist bioloogilisi tooteid tarnivat turuosalist, jääb siiski alles arvukalt teisi turuosalisi, kellel on oluline innovatsioonivõimekus ja suutlikkus tuua turule uusi tooteid.

(121) Kokkuvõttes leiab komisjon, et tehing ei takistaks märkimisväärselt tõhusat konkurentsi põllumajanduskultuuride tõhususe suurendamiseks seemnete mikroobse töötlemise valdkonnas, pidades silmas nii toote- ja hinnakonkurentsi kui ka innovatsioonikonkurentsi.

5.2.4.6. *Mesilaste tervis (innovatsioonikonkurents)*

(122) Mesilaste tervise edendamiseks ja varroalestade tõrjeks kasutatavate toodete kaubaturul Euroopa Majanduspiirkonnas kattuvusi ei esine, kuna Monsanto ei müü käesoleval ajal Euroopa Majanduspiirkonnas ühtki sellist toodet. Bayeri ja Monsanto tegevuse kattuvus piirdub innovatsiooniga.

(123) Komisjoni hinnangul ei ole kättesaadavad tõendid piisavad selleks, et nõutavale standardile vastavalt otsustada, et tehing ei kahjustaks oluliselt Euroopa Majanduspiirkonnas tõhusat innovatsioonikonkurentsi seoses mesilaste tervist edendavate toodetega, mida kasutatakse varroalestade tõrjeks.

5.2.5. ***Digitaalsed agronoomilised soovitused***

(124) Komisjon leiab, et i) Bayer ja Monsanto on potentsiaalsed konkurendid suurpõllumajanduse kultuuride kasvatamisel fungitsiidide kasutamise digitaalsete soovituste andmise turul.

(125) Bayer [arendamisjärgus toode].

(126) Monsanto kavatseb tulla Euroopa Majanduspiirkonnas turule digitaalse põllumajanduse platvormiga FieldView ja [arendamisjärgus tootega].

(127) Komisjon on ka seisukohal, et ii) kui tehingut ei sõlmitaks, avaldaksid Bayer ja Monsanto teineteisele ja teistele konkurentidele olulist konkurentsisurvet. Monsantot peetakse maailmas digitaalse põllumajanduse valdkonnas turuliidriks ja Bayer on digitaalse põllumajanduse valdkonna üks juhtivaid äriühinguid Euroopas; mõlemal äriühingul on ulatuslik võimekus, mis on vajalik digitaalsete soovituste väljatöötamiseks ja parendamiseks, sealhulgas juurdepääs olulistele konfidentsiaalsetele ja kolmandate isikute agronoomilistele andmetele.

(128) Lisaks sellele iii) on Bayer ja Monsanto võrreldavad vaid väikese arvu konkurentidega, kes pärast tehingu sõlmimist tõenäoliselt ei avalda Euroopa Majanduspiirkonnas piisavat konkurentsisurvet suurpõllumajanduse kultuuride kasvatamisel fungitsiidide kasutamise digitaalsete soovituste andmise turul.

(129) Peale selle leiab komisjon, et iv) digitaalse põllumajanduse, sealhulgas digitaalsete soovituste valdkonnas on eelis sellel, kes teeb esimese käigu, ning v) pärast tehingu sõlmimist lõpetatakse Bayeri innovatsioonitegevus digitaalse põllumajanduse valdkonnas tõenäoliselt täielikult või osaliselt.

(130) Seetõttu leiab komisjon, et tehing takistab märkimisväärselt tõhusat konkurentsi digitaalsete agronoomiliste soovituste andmise turul, kuna kõrvaldab olulise konkurentsisurve, eelkõige suurpõllumajanduse kultuuride kasvatamisel fungitsiidide kasutamise digitaalsete soovituste andmise turul kõikides Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikides, kus koondumise osalised [arendamisjärgus toode].

5.2.6. *Seemnete ja taimekaitsevahendite komplektina müük (konglomeraatmõju)*

(131) Bayer on maailmas juhtiv taimekaitsevahendite tarnija, samas kui Monsanto on maailmas turuliider põllumajanduslike tunnuste, seemnete ja digitaalse põllumajanduse valdkondades. Komisjon hindas põhjalikult tõenäosust, et tehing takistab märkimisväärselt tõhusat konkurentsi Euroopa Majanduspiirkonnas konglomeraatmõju tõttu, mille tulemusena piiratakse konkurentide turulepääsu, eelkõige koondumise osaliste taimekaitsevahendite ja seemnetoodete komplektina müügi tõttu, mida digitaalne põllumajandus võib hõlbustada.

(132) Komisjon hindas ühinemisel tekkiva üksuse suutlikkust ja motivatsiooni rakendada komplektina müügi strateegiaid nii turustajate kui ka kasvatajate tasandil ning nende strateegiate tõenäolist mõju konkurentsile.

(133) Komisjoni uurimine ei kinnitanud, et koondumise osalistel on komplektina müügi strateegiate edukaks rakendamiseks piisav turuvõim ja eelkõige turuvõim turustajate üle (kellel on tugev ostja jõud) või kasvatajate üle (kes ei soovi saada soovitusi ja ettepanekuid sisenditarnijate komplektide kasutamiseks).

(134) Pealegi, kuna Euroopas kasvatatakse vähe geneetiliselt muundatud põllumajanduslike tunnustega kultuure, on tehinguga kaasnev täiendav turuvõim väike.

(135) Igal juhul ilmneb olemasolevatest tõenditest, et isegi kui koondumise osalistel oleks võimalik rakendada komplektina müügi strateegiaid, oleks turuosa, mis jääks ühe tootega turuosalistele suletuks, väike ja turule jääks veel piisavalt konkurente.

(136) Lisaks oleks järelejäänud konkurentidel tõenäoliselt võimekus ja motivatsioon tõhusalt reageerida.

(137) Tõenäoliselt ei muuda eespool esitatud järeldusi võimaliku komplektina müügi kohta keskpikas perspektiivis ka koondumise osaliste arenev tegevus digitaalse põllumajanduse valdkonnas Euroopa Majanduspiirkonnas, sest see tegevus on veel arendamis- ja alustamisjärgus. Järeldusi selle tegevuse mõju kohta komplektina müügi hõlbustamisele on keeruline teha, kuna vastavad ärimudelid on alles arendamisel.

(138) Seega, kuigi ühinemisel tekkiv üksus võib tulevikus püüda rakendada komplektina müügi strateegiaid, ei ole komisjonil võimalik järeldada, et komplektina müügi tõttu on tehingul piisavalt tõenäoliselt märkimisväärne konkurentsivastane mõju.

5.2.7. *Muud kui konkurentsiga seotud probleemid*

(139) Ühinemismenetluse käigus väljendasid mitu kolmandat osapoolt komisjonile muret seoses tehingu võimaliku mõjuga, mis ei ole seotud tõhusa konkurentsi kaitsmisega, vaid näiteks keskkonna, säästva arengu ja rahvatervisega, samuti põllumajandussektoriga.

(140) Kuigi komisjon kaalus neid väiteid tõsiselt, hindas ta tehingu kokkusobivust siseturuga, lähtudes ühinemismääruse artikli 2 lõikes 2 sätestatud kriteeriumist ning võttes konkurentsimõju hindamisel tehinguga seotud konkurentsiväliseid probleeme arvesse ainult sellises ulatuses, mis on lubatud ja nõutav vastavalt aluslepingule ja ühinemismäärusele, näiteks innovatsioonikonkurentsi hindamise kontekstis.

6. **PARANDUSMEETMED**

(141) Selleks, et muuta tehing siseturuga kokkusobivaks, esitas teate esitaja 2. veebruaril 2018 esimesed kohustused, mille suhtes komisjon viis läbi turutesti.

(142) Turutesti tulemused olid parandusmeetme ulatuse ja BASFi kui BASFi paranduspaketi ostja osas suures osas positiivsed, kuid neis ilmnesid mõningad puudused, mille kõrvaldamiseks teate esitaja esitas 16. veebruaril 2018 lõplikud kohustused.

(143) Lõplikud kohustused koosnevad kahest põhiosast: i) kohustus võõrandada BASFile ettevõtted ja varad, mis on seotud suurpõllumajanduse kultuuride seemnete ja põllumajanduslike tunnustega, taimekaitsevahenditega ja digitaalse põllumajandusega ([1]) („BASFile võõrandatav pakett“), ning ii) kohustus võõrandada Bayeri ülemaailmne köögiviljaseemnetega seotud äritegevus („võõrandatav köögiviljaseemnetega seotud äritegevus“).

6.1. **BASFile võõrandatav pakett**

(144) Lõplikes kohustustes on BASF määratletud BASFile võõrandatava paketi ostjana ja need sisaldavad eelnevalt heakskiidetud ostja tingimust, mis tähendab, et tehingu võib lõpule viia alles siis, kui komisjon on heaks kiitnud 1) BASFi kui BASFile võõrandatava paketi ostja ja 2) lõplikud ostu-müügilepingud.

(145) Komisjon ei anna otsuses lõplikku hinnangut selle kohta, kas BASF on sobiv ostja või kas teate esitaja ja BASFi vahelised lepingud on otsuse ja lõplike kohustustega kooskõlas. Selle põhjuseks on asjaolu, et Bayeri ja BASFi vahelised lõplikud lepingud ei ole veel sõlmitud ning uurida tuleb veel mitut küsimust, mis puudutavad BASFi kui ostja sobivust. Komisjon hindab neid küsimusi eraldi pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist. Komisjon on lõplike kohustuste hindamisel siiski võtnud arvesse BASFi kui kavandatava ostja varasid ja suutlikkust.

6.1.1. ***Suurpõllumajandusega seotud ettevõtted***

(146) Suurpõllumajandusega seotud ettevõtete võõrandamist puudutavad lõplikud kohustused näevad ette, et Bayer võõrandab kogu oma ülemaailmse suurpõllumajanduse kultuuride seemnete ja põllumajanduslike tunnustega seotud äritegevuse (sealhulgas teadustegevuse) väheste eranditega.

(147) Suurpõllumajandusega seotud ettevõtete võõrandamine hõlmab ka võtmetöötajaid ja mitut Bayeri poolt BASFile osutatavate üleminekuteenuste lepingut.

(148) Komisjon leiab, et lõplikud kohustused, mille kohaselt Bayer peab võõrandama suurpõllumajanduse kultuuridega tegelevad ettevõtted, kõrvaldavad horisontaalsed kattuvused kõikidel suurpõllumajanduse kultuuride seemnete ja põllumajanduslike tunnuste turgudel, kus komisjon tuvastas konkurentsiprobleemid. Samuti tagatakse suurpõllumajanduse kultuuridega tegelevate ettevõtete võõrandamisega, et Monsanto turgu valitsev seisund suurpõllumajanduse kultuuride põllumajanduslike tunnuste turgudel ei tugevne. Lisaks lahendab põllumajanduslikele tunnustele suunatud Bayeri teadustegevuse võõrandamine ka komisjoni tuvastatud probleemid, mis on seotud innovatsioonikonkurentsiga.

6.1.2. ***Ammooniumglufosinaadiga seotud äritegevus ja glüfosaadivarad***

(149) Võõrandatav ammooniumglufosinaadiga seotud äritegevus on Bayeri kogu ülemaailmne glufosinaadiga seotud äritegevus ilma igasuguste eranditeta. See hõlmab kõiki materiaalseid ja immateriaalseid varasid ning personali, sealhulgas 15 olulisimat töötajat. Selleks, et tagada äritegevuse elujõulisus ja konkurentsivõime alates esimesest päevast ja pikemas perspektiivis, sõlmitakse mitu ülemineku- ja pikemaajalist tarnelepingut.

([1]) Komisjon kiitis 11. aprillil 2018 heaks Bayeri taotluse muuta taimekaitsevahenditega (seemnete töötlemine) ja digitaalse põllumajandusega seotud kohustusi (vt lõige 7).

(150) Võõrandatavad glüfosaadivarad hõlmavad Bayeri kõiki olemasolevaid ja tulevasi glüfosaadipõhiseid (põllumajanduslikke ja mittepõllumajanduslikke) mitteselektiivseid herbitsiide ainult Euroopa Majanduspiirkonnas (Bayer säilitab need tooted väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda). Need varad hõlmavad ka kõiki asjakohaseid töötajaid, sealhulgas 6 olulisimat töötajat. Nimetatud varade hulka ei kuulu tootmisvarad, kuid selleks, et tagada nende elujõulisus ja konkurentsivõime alates esimesest päevast ja pikemas perspektiivis, sõlmitakse mitu üleminekु- ja pikemaajalist tarnelepingut.

(151) Ammooniumglufosinaadiga seotud äritegevuse ja glüfosaadivarade võõrandamine kõrvaldab igasuguse kattuvuse koondumise osaliste olemasolevate glüfosaadi- ja glufosinaadipõhiste (põllumajanduslike ja mittepõllumajanduslike) mitteselektiivsete herbitsiidide vahel Euroopa Majanduspiirkonnas ning lahendab komisjoni tuvastatud probleemid seoses põllumajanduslike ja mittepõllumajanduslike mitteselektiivsete herbitsiididega Euroopa Majanduspiirkonnas.

6.1.3. ***Seemnete töötlemisega seotud varad*** [1]

(152) Seemnete töötlemisega seotud varad hõlmavad eelkõige varasid, mis võimaldavad BASFile ülemaailmselt võõrandada Bayeri seemnetöötlusvahendite Poncho, VOTiVO, Poncho/VOTiVO, VOTiVO/RedigoM, VOTiVO 2.0, Poncho/VOTiVO 2.0, COPeO ja ILeVO ettevõtted ja arendamisjärgus oleva toote. Muu hulgas hõlmavad seemnete töötlemisega seotud varad intellektuaalomandi õigusi, kõiki andmeid ja igasugust oskusteavet, kõiki tooteregistreeringuid ja reguleerimisasutustele esitatud menetletavaid dokumente, müügi- ja turundusvahendeid ning seemnete töötlemisega seotud varasid käsitlevaid lepinguid. Lisaks kohustub Bayer muutuva maksumuse alusel varustama BASFi nende toodetega piiratud ajavahemiku jooksul (kuni BASFil õnnestub luua alternatiivne tootmisallikas).

(153) Seemnete töötlemisega seotud varasid puudutavad lõplikud kohustused kõrvaldavad koondumise osaliste asjaomase tegevuse horisontaalsed kattuvused seoses seemnete nematotsiidse töötlemisega ja lahendavad komisjoni tuvastatud probleemid.

6.1.4. ***[Mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuundadega nr 1, 2 ja 3 seotud] andmed ja litsentsid***

(154) [Mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuundadega nr 1, 2 ja 3 seotud] andmete ja litsentside üleandmise eesmärk on tekitada mitteselektiivsete herbitsiidide ja herbitsiiditaluvuse süsteemide innovatsiooniga seotud konkurentsipositsioon, mis Bayeril on enne tehingu sõlmimist (koos Bayeri põllumajanduslike tunnustega seotud teadustegevuse võõrandamisega suurpõllumajanduse kultuuridega tegelevate ettevõtete võõrandamise raames).

(155) [Mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuundadega nr 1, 2 ja 3 seotud] andmed ja litsentsid hõlmavad katseandmeid ja oskusteavet, samuti ainuõiguslikku litsentsi, mis on seotud mitteselektiivsete herbitsiidide kasutusviisidega. Üleandmise kohustus hõlmab iga uurimissuuna kohta ühte-kahte juhtivteadlast ja olulisimaid töötajaid ning BASFi õigust pakkuda tööd veel kolmele Bayeri töötajale (keda käsitatakse võtmetöötajatena), kes on seotud mõnega neist kolmest uurimissuunast.

(156) [Mitteselektiivsete herbitsiidide uurimissuundadega nr 1, 2 ja 3 seotud] andmete ja litsentside üleandmine kõrvaldab komisjoni tuvastatud probleemid seoses mitteselektiivsete herbitsiidide ja herbitsiiditaluvuse süsteemide innovatsiooniga (koos Bayeri põllumajanduslike tunnustega seotud teadustegevuse võõrandamisega suurpõllumajanduse kultuuridega tegelevate ettevõtete võõrandamise raames ja isoksaflutooli tarnelepingutega).

6.1.5. ***Digitaalse põllumajandusega seotud varad*** [2]

(157) Bayeri digitaalse põllumajandusega seotud varade võõrandamise eesmärk on tagada BASFile konkurentsipositsioon, mis Bayeril on enne tehingu sõlmimist.

(158) Lõplikud kohustused hõlmavad Bayeri digitaalse põllumajandusega seotud ülemaailmse äritegevuse täielikku võõrandamist BASFile, mille puhul nähakse ette piiratud ulatuses tagasilitsentsimine Bayerile väljaspool Põhja-Ameerikat.

6.2. **Köögiviljaseemnepakett**

(159) Võõrandatav köögiviljaseemnepakett hõlmab Bayeri ülemaailmset köögiviljaseemnetega seotud äritegevust, sealhulgas juriidilisi isikuid, tegevuskohti, varasid, kaubamärke, töötajaid/olulisimaid töötajaid, kliendiloendeid jms, mõningate eranditega.

(160) Üks ostjaga seoses kehtestatud kriteerium on, et ostja peab olema uus turuosaline, st ta ei või juba omada valitsevat mõju ühegi köögiviljaseemneettevõtte üle (otseselt ega kaudselt). See kriteerium tagab, et köögiviljaseemnete turgudele jääb samal hulgal turuosalisi nagu enne tehingut.

[1] Seemnete töötlemisega seotud varade kirjeldus kajastab muudetud lõplikke kohustusi, mille komisjon kiitis heaks 11. aprillil 2018 (vt lõige 7).

[2] Digitaalse põllumajandusega seotud varade kirjeldus kajastab muudetud lõplikke kohustusi, mille komisjon kiitis heaks 11. aprillil 2018 (vt lõige 7).

(161) Köögiviljaseemnetega seotud äritegevuse võõrandamine kõrvaldab seega Bayeri ja Monsanto tegevuse horisontaalsed kattuvused köögiviljaseemnete valdkonnas. Komisjon leiab ka, et võõrandatav köögiviljaseemnetega seotud äritegevus on elujõuline ja konkurentsivõimeline. Potentsiaalsed ostjad on selle vastu huvi väljendanud.

7. **JÄRELDUS**

(162) Eespool nimetatud põhjustel jõutakse otsuses järeldusele, et kavandatav koondumine ei kahjusta märkimisväärselt tõhusat konkurentsi siseturul ega üheski selle olulises osas.

(163) Sellest tulenevalt tuleks teatatud koondumine tunnistada vastavalt ühinemismääruse artikli 2 lõikele 2 ja artikli 8 lõikele 2 ning Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklile 57 siseturuga ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga kokkusobivaks.